

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

20. De divisione ubi Regis accesserit Missus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

propter nomen Domini concessisset, & ipsam præceptionem se præ manibus habere adfirmat, & memoratam villam ipse Pontifex sub eodem modo ad partem Ecclesie possidere videtur, petit celsitudini nostræ ut hoc circa eodem vel memorata Ecclesia Domini illius per nostris debemus confirmare oraculis. quod nos propter nomen Domini & reverentia ipsius sancti loci vel merita præfato Pontifice gratante animo præstitisse & confirmasse cognoscite. Præcipientes enim ut sicut constat præfata villa à jamdicto Principe memoratæ Ecclesie illius cum integritate sub omni emunitate fuisse concessa, & eam ad præsens possidere videtur, inspecta ipsa cessione, per hunc præceptum plenius in Dei nomine confirmamus, sub eo ordine & ipse & successores ejus vel memorata Ecclesia Domini illius illam teneant & possideant, & eorum successoribus ad possidendum relinquunt, vel quicquid exinde pro opportunitate ipsius sancti loci faciendum decreverint, ex nostro permisso liberam habeant potestatem. Et ut hæc auctoritas, & cetera.

Item confirmatio ad secularibus viris.

XVII. Regiam consuetudinem exercemus, & fidelium nostrorum animos adhortamus, si petitionibus nostrorum fidelium libenter annuimus, & eas in Dei nomine effectui mancipamus. Igitur illustri vir ille clementiæ regni nostri suggestit eò quòd ante hos annos ille quondam Rex parens noster villam aliquam nuncupante illa, sitam in pago illo, quam antea ad fisco suo adspexerat, & ille tenuerat, pro fidei sui respectu, ejus meritis compellentibus, cum omni integritate ad ipsa villa aspicientem per suam præceptionem sua manu roboratam in integra emunitate absque ullius introitu judicum de quolibet causis freda exigendum eidem concessisset. Vnde & ipsam præceptionem antedicto Principe nobis ostendit relegendam, & memorata villa ad præsens sub eodem modo possidere videtur. Petiit ergo ut hoc circa eodem nostra plenius deberet auctoritas generaliter confirmare. cujus petitionem pro respectu fidei suæ sicut unicuique de fidelibus nostris justa petentibus nequimus denegare, sed gratante animo præstitisse & confirmasse cognoscite. Præcipientes ergo ut sicut constat antedicta villa illa cum omni integritate sua ab ipso Principe illo memorato luit fuisse concessa, & eam ad præsens jure proprie-

Tom. II.

tario possidere videtur, per hunc præceptum plenius in Dei nomine confirmatum, inspecta ipsa præceptione, & ipse & posteritas ejus eam teneant & possideant, & cui voluerint ad possidendum relinquunt, vel quicquid exinde facere decreverint, ex nostro permisso libero perfruuntur arbitrio. Quam verò auctoritatem, ut firmior habeatur, & per tempora conserveatur, propria manu subter eam decrevimus roborare.

De Regis antrustione.

XVIII. Rectum est ut qui nobis fidem pollicentur inlasm, nostro tueantur auxilio. Et quia ille fidelis Deo propitio noster veniens ibi in palatio nostro unà cum arimania sua in manu nostra trustem & fidelitatem nobis visus est conjurasse, propterea per præsentem præceptum decernimus ac jubemus ut deinceps memoratus ille in numero antrustionum computetur. Et si quis fortasse eum interficere præsumpserit, noverit se virgildo suo solidis sexcentis esse culpabilem judicetur.

Præceptum de clericatu.

XIX. Si eis qui se ad onus clericati transferre deliberant licentiam non negamus, retributorem Dominum exinde habere confidimus, quia scriptum est: *Noli prohibere benefacere ei qui potest. Si vales, & ipse benefac.* Igitur veniens ille ad nostram præsentiam petiit serenitati nostræ ut ei licentiam tribuere deberemus qualiter comam capitis sui ad onus clericati deponere deberet, & ad basilica illa aut monasterio deservire deberet. quod nos propter nomen Domini hoc eidem gratante animo præstitisse cognoscite. Præcipientes ergo jubemus ut si memoratus ille de caput suum bene ingenuus esse videtur, & in poleptico publico census non est, licentiam habeat comam capitis sui tonsurare & ad superscripta basilica vel monasterio deservire vel pro nobis Domini misericordiam adtentius exorare.

De divisione, ubi Regis accesserit Missus.

XX. Dum & divisio vel exæquatio inter illum & illum seu confortes eorum de alode illo aut de agro illo celebrari debetur, & quatenus petitio illorum adfuit ut Missus de palatio nostro ad hoc inter eos dividendum vel exæquandum accedere deberet, ideo cognoscite quòd nos Missus nostro illustre viro illo ad hoc inter eos exæquando visi fuimus direxisse. Propterea per præsentem decernimus præceptum ac jubemus ut ipsum in hoc vos recipere fa-

B 5

ciatis, & unicuique ex ipsis iuste debita portionem terminetur, & decima illius sumptus litis quod exinde in fisci ditionibus, tam de terra, vineis, mancipiis, vel undecunque redebatur, ipse vir ille habeat ex nostra indulgentia concessum, vel quicquid exinde facere voluerit liberam habeat potestatem.

De causis alterius receptas.

XXI. Fidelis Deo propitio noster ille ad nostram veniens presentiam suggestit nobis eò quòd propter simplicitatem suam causas suas minime possit prosequere vel admallare, clementiæ regni nostri petit ut inluster vir ille omnes causas suas in vice ipsius tam in pago quam in palatio nostro admallandum prosequendumque recipere deberet, quòd in presenti per fistucam eas eidem visus est commendasse. Propterea iubemus ut dum taliter utriusque decrevit voluntas, memoratus ille vir omnes causas sui ubicunque prosequere vel admallare deberet, ut unicuique pro ipso vel hominibus suis, reputatis conditionibus, & directum faciat, & ab aliis simili modo veritatem recipiat, sic tamen quantum amborum decrevit voluntas.

Præceptum denariale.

XXII. Et quia apostolicus aut inluster vir ille servo suo nomine illo per manum illius in nostra presentia jactante denario secundum legem Salicam dimisit ingenuum, ejus quoque absolutionem per presentem auctoritatem nostram firmamus, præcipientes enim ut sicut & reliqui mansuarij, qui per talem titulum à jugo servitutis in presentia Principum noscuntur esse relaxati ingenui, ita & amodo memoratus ille per nostro præcepto plenius in Dei nomine confirmatus nullum inquietantem Deo auxiliante perennisque temporibus cum Dei & nostra gratia valeat permanere bene ingenuus atque securus.

Charta de causa suspensa.

XXIII. Cognoscat magnitudo seu utilitas vestra, dum & nos ad presentem apostolico viro illo aut inlustri viro pro nostris utilitatibus ibi ambulare præcepimus, ideo iubemus ut dum illis partibus fuerit demoratus, omnes causas suas suisque amicis aut gaudis, seu undecunque ipsi legitimo redebit mittio, in suspensio debeant residere. Propterea per presentem decernimus ac iubemus præceptum ut interim quod de illis partibus revertitur, omnes causas ejus aut amicorum suorum, tam illorum qui cum ipso pergunt, quam qui ad propria

eorum resident, vel undecunque ipse legitimo redebit mittio, in suspensio residueant, & postea unicuique pro ipsis de reputatis conditionibus & justitiam reddat & ab aliis simili modo veritatem percipiat.

Charta de mundeburde Regis & Principis.

XXIV. Rectum est ut regalis potestas illis tuitionem impertiat quorum necessitas comprobatur. Igitur cognoscat magnitudo seu utilitas vestra quòd nos apostolico aut venerabile viro illo de civitate aut de monasterio in honore sancti illius constructo, cum omnibus rebus vel hominibus suis aut gaudis, vel amicis, seu undecunque ipse legitimo redebit mittio, juxta ejus petitionem, propter malorum hominum inlicitas infestationes, sub sermone tuitionis nostræ visi fuimus recepisse, ut sub mundeburde vel defensione inlustri viri illius Majoris domus nostri cum omnibus rebus præfate Ecclesiæ aut monasterij quietus debeat residere, & sub ipso viro illo inlustri vir ille causas ipsius Pontificis aut Abbatis vel Ecclesiæ aut monasterij, vel qui per eum sperare videntur, vel undecunque legitimo redebit mittio, tam in pago quam in palatio nostro persequi deberet. Propterea per presentem decernimus ac iubemus præceptum ut memoratus Pontifex aut Abba sub nostro sermone & mundeburde antedicti viri quietus resideat, & nec vos nec juniores aut successores vestri vel quilibet eum de inquisitis occasionibus injuriare nec inquietare non præsumatis. Et si aliquas causas adversus eum vel suo mittio surrexerint, quæ in pago absque ejus gravi dispendio definitæ non fuerint, in nostri presentia reserventur. Quam præceptionem, ut firmior habeatur, propria manu subscripsimus.

Prologus de Regis judicio, cum de magna re duo causantur simul.

XXV. Cui Dominus regendi curam committit, cunctorum jurgia diligenti examinatione rimari oportet, ut juxta propositiones vel responiones alloquia inter alterutrum salubris donetur sententia, quòd fiat ut & nodos causarum vivacis mentis acumen coërceat, & ubi præluet justitia, illuc gressum deliberationis imponat. Ergo cum nos in Dei nomine ibi in palatio nostro ad univerforum causas recto judicio terminandas unà cum Dominis & patribus nostris Episcopis, vel cum pluribus optimatibus nostris illis, patribus illis, referendaris illis, domesticis illis, vel feniiscalcis illis, cubicularis, & illo Comite palatii,